

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírángyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiado megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A kiegyezés.

Negyedfél hónap választ el a jövő kritikus esztendőfől, a melyben a magyar és osztrák parlamentnek okvetetlen el kell intézni az új gazdasági egyezséget, mert a régi kötés a jövő év végén lejár.

Az idő nagyon rövid, az elvégzendő munka pedig az osztrák kormány nagyzási hóbortja következtében roppant nagy. Beck báró osztrák miniszterelnök kormányra lépése után azzal mutatkozott be az osztrák törvényhozásnak, hogy kardjára csapva oly hangot használt Magyarország ellen, a mely nem volt nagyon biztató arra, hogy a két ország békésen megegyezhessen egymás érdekeinek sérelme nélkül. Az osztrák miniszterelnök taktikája ugyanaz volt, mint a Luégeréké, a kik folyton azt ordítják, hogy váljunk el Magyarországtól, de a mellett azzal is fenyegetőznek, hogy majd bemasíroznak Magyarországra és Budavár fokán kítűzik a feketesárga zászlót.

A magyar közvélemény és a magyar kormány azonban egy csöppet sem ijedt meg a fenyegetéstől, míg a Széll-Körber-fele kiegyezés javaslatának visszavonásától sem, hanem nyugodt higgadsággal hivatkozott törvényes jogára, melyet a király is elismert, sőt a Wekerle-kormány kinevezésével meg is erősített.

A számottevő komoly kereskedők és gyárosok odaát a Lajtán túl ijedtek meg leg hamarabb miniszterelnökük hősiességétől és maguk hangoztatták, hogy erős kereskedelmi szerződést kell kötni Magyarországgal, mert az eddigi kiegyezések alapja nagyon ingatag.

Azóta beállott a nyári szünet, a politikai csend, a mely alatt pihent ugyan a Bécsből megindított harcz, de nem egészen, legalább osztrák részen nem.

Julius 1-én az osztrák kormány megszegte a reciprocitást azzal, hogy megszüntette az osztrák vasutakon a magyar lisztre kedvező díjszabást. A magyar kormány természetesen azzal válaszolt, hogy rögtön megtette az ellenintézkedést a pozsonyi átrakodó létesítésének megkezdésével.

Azután ismét elsöndesedett minden, a míg Beck báró a minap nem jött le Budapestre tanácskozni a magyar miniszterelnökkel. Ekkor ismét megindult a harcz a budapesti és bécsi sajtóban, mindegyik bizonyítani akarván a maga igazát, sőt a bécsiek a tisztán gazdasági kérdést még a kvótával is igyekeztek komplikálni. Pedig az egész dolog csak annyiból áll, hogy Magyarország, mint önálló állam, az 1867. XII. törvényzikkben biztosított és az 1899. XXX. törvényzikkben is megerősített kétségtelen jogát az önálló gazdasági berendezésre ezuttal csak annyiban akarja érvényesíteni, illetőleg ennek kifejezést adni, hogy az eddigi vámszövetség helyett vám és kereskedelmi szerződést akar

kötni Ausztriával, a szabad áruforgalom fenntartása és biztosítása mellett, addig, míg a külfölddel kötött kereskedelmi szerződések le nem járnak.

Ez nem egyéb, mint a régi állapotnak, a vámközösségnek főtartása új alakban. Ausztria azonban, valahányszor egy-egy törvényes jogunk elismeréséről van szó, mindig azt hangoztatja, hogy mi akarjuk kizsákmányolni; ezt nem lehet tűrni, ha csak nem fizetik meg külön.

És ezt akkor hangoztatja, mikor legjobban örül annak, hogy a magyar képviselőház többsége, mely évek hosszú sora óta küzdött az önálló vámterületért, ezuttal megelégszik azzal, hogy a vámterület közösségének főtartása mellett csak a formát akarja megváltoztatni és vámszövetség helyett vámszerződést kötni, mert tekintettel a külfölddel kötött kereskedelmi szerződésekre, ezuttal ugy sem lehet fölállítani a vámsorompót. Tény az, hogy Ausztria az, a mely fél a külön válástól, a mi kintünk minden komoly osztrák faktor nyilatkozataiból. A napokban egy előkelő osztrák politikus tiroli választói előtt mondott beszédében is megemlékezett a kiegyezés kérdéséről és többi között a következőket mondta:

„A Los von Ungaru annyit jelent, mint Finis Austriae. Ami pedig az ezzel ellentétes Nagy-Ausztria jelszót illeti, bármily szimpá tikusan hangzik is a hazafias fülnek, realizálhatatlan utópia, mert hiányzanak a hatalmi eszközök erőszakkal megváltoztatni azt, ami a Lajtán túl, mint ezeréves fejlődés áll velünk szemben. Nem marad egyéb hátra, mint lemondva a radikális megoldásról, korszerűen reformálni a dualisztikus rendszert. A közös osztrák program a 67-es mű revíziója, nem pedig megdöntése legyen. A különböző és egyoldaluan megváltoztatható törvény helyét foglalja el egyszéges szerződés, mely itt és odaát a parlamentektől jóváhagyva, félre nem magyarázható és megváltoztathatatlanul irányadó legyen. Győzelemről a kiegyezésnél ne is álmodjunk, meg kell elégednünk azzal, ha létrejön a megegyezés, melynél nincsen sem győző, sem legyőzött.“

Igy beszél egy komoly politikus, aki ismeri a helyzetet és tudja, mi az igazság.

Szemle.

A lapok Achim András képviselő dolgával foglalkoznak, kinek választását a Kuria nemcsak megsemmisítette. Az indokok elég hatások és nagyon komolyak. Achim úr izgatott a társadalom többi osztályai ellen, felbujtogatta a legadázabb szenvedélyeket, hogy maga iránt félelmet és minden egyéb iránt gyűlöletet keltsen. A választása semmis lett és fizet 10.000 korona perköltséget;

ámde ennél több az, hogy a Kuria felfüggesztette egy évre Achim passzív választási jogát. Ez fájhat neki legerősebben, mert a 10.000 koronát könnyen kifizetheti a több száz holdas birtokos, de azt nehéz elnézni, hogy őt, éppen őt kizárják a megválaszthatók sorából. Ámbár, amilyen furfangos eszű, agilis ez a piros-pozsgás, csinos ember — könnyen kijátszhatja ezt a büntetést is, egy esztendőre választatva meg egy vállalkozó strohmann. A kerületet kellett volna megfosztani a választási jogtól, amint tették más kerületekkel, talán enyhébb körülmények között lefolyt választás miatt.

„Gyalázatos izgatásokat követett el sajtó utján“ szól a magyarázat. Talán jó volna megjegyezni egy némely kisebb lapocskának is ezt a jelzést, melynek következménye, Achimra nézve szigorú büntetés lett. Tehát büntetésre méltó cselekedet volt, a mit ő tett, de az is, amit némely lap — mintegy provokálva az igazságszolgáltatást, sürün elkövet a legteljesebb nembánomsággal és komiszkodással. Pedig igen jól jegyzi meg „Az Ország“, hogy nagyon helyes volna szigorúban venni a sajtótörvény azon jogelvével, hogy ha valamely sajtóvétség közbüntény elkövetését vont maga után, akkor a sajtótermék szerzője és terjesztője büntetésbe is vonandók felbujtók, vagy büntársak gyanánt. Ha ez a jogelv szigorúan alkalmazásba vetetik, szerényebbek lesznek a tollas banditák is.

Gróf Andrássy belügyminiszter politikailag fontos kijelentéseket tett Kassán. Ő a végleges kibontakozásért küzdött, de mert ez nem sikerült, — a mostani helyzetet, mely paktum alapján áll, a nemzetre nézve menél hasznosabbá kell tenni. E végből, ő saját tárczája körében az alkotmánybiztosító intézkedések és a választójog reformját készíti elő, ez utóbbit úgy, hogy megfogja óvni az állam nemzeti jellegét és az állam érdekeit.

Levél a Szerkesztőhöz.

Alvincz, 1906. szept. 14.

Az „Alsófehér“ folyó évi 74. és 76. számaiban ismételen foglalkozik az alvinczi román ifjuság által idei augusztus 30-án rendezett táncmulatsággal. A 76-ik számában téves információ alapján oly dolgok irattak, amelyek az igazság és méltányosság érdekében helyreigazítandók.

A hivatalos iratok betekintése s az illetékes hivatalos személyzettől nyert információk alapján megnyugtathatom úgy a tekintetes szerkesztőséget, mint az olvasó közönséget, hogy az alvinczi szolgabírói hivatal jelzett ügyben ami kötelessége volt megtette.

Az alvinczi román ifjuság „jótékonycélu mulatságra” kért engedélyt, a czél külön megjelölése nélkül. Binder József tiszteletbeli főszolgabíró az engedélyt megadta oly meghagyással, hogy a meghívókat a czél megjelölésével a rendezőség mutassa be. Midőn aztán a meghívókból kitűnt, hogy az 1906. évi választások alkalmából árvaságra jutott gyermekek javára óhajtják rendezni a mulatságot, a főrendező megidézett a szolgabírói hivatalba a tudára adatott, hogy ily politikai vonatkozású czélra a mulatság nem engedélyeztetik. Így kérték aztán a szarkaszoji gör. kath. iskola javára való engedélyezést, amely czélra a mulatság aztán engedélyeztetett.

Arra is volt gondja Binder József tiszteletbeli főszolgabírónak, hogy a mulatság jövedelméről a rendezőség a szolgabírói hivatalnak számoljon el. Sőt nyomozatot vezetett be arra nézve is, hogy a számadás körül visszaélés nem történt-e? Ez a tényállás.

Nincs hát becsapva senki. Nem volt szükség tehát „a menyörgős menyő” közbecsapására sem. A szolgabírói hivatal minden beavatkozás nélkül megtette kötelességét.

Azzal pedig egyenesen a magyarság kárára és veszedelmére dolgozik mindenik levelező, aki köztisztviselőinknek a nyilvánosság előtt való meghurcolásán vagy nevétségessé tételén fáradozik, mint az alvinczi tudósító is tette az „Alsófehér” 76. számában. Mert abban a nehéz küzdelemben, melyet nekünk nemzetiségi vidékeken egyre kell vívunk, a tisztviselők tekintélyére feleltette nagy szükségünk van. Az oláh nép már is kezd még a köteles tiszteletről is megfélekedni, holott nagyobbára magyar birtokosok pénzéből és részes földjéből él. Ha hozzá lapok és közönség összefogunk, hogy tisztviselőinket a nyilvánosság előtt minél gyakrabban meghurcoljuk, tekintélyüket aláássuk, ténykedésüket nevétségessé tegyük, ma a magyarigeni, holnap a marosujvári, holnapután az alvinczi járásbelieket és így tovább: hová fog vezetni mindez? A végén személy- és vagyonbiztonságunk is kockára kerül.

r. l.

Gazdakör és hitelszövetkezet.

A Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet „gazdaszerveket előkészítő-bizottsága” folyó év és hó 15-én délután Magyarlapadon népes értekezletet tartott. A bizottság tagjai közül Nagyenyedről kirándultak: Jeney Elek dr. alelnök, Raphael Oszkár jegyző, Fogarasi Albert, Hollós István, Jancsó Sándor, Nehéz János bizottsági tagok, akikhez csatlakozott Tóth István csombordi gazdatiszt.

Magyarlapadon az állami iskolában összegyűlve találták Tunyogi János ev. ref. lelkész lelkes buzdítására Imreh József földbirtokost, Finna Béla körjegyzőt, Jészberényi Róbert állami tanítót, valamint a környékbeli birtokosság képviselőit, állami tanítókat és körülbelül 80—100 kiszagdat.

Jeney Elek dr. alelnök az értekezletet lelkes és buzdító szavakkal megnyitván, Tu-

nyogi János ev. ref. lelkész ismertette, hogy a talajt milyen irányban készítették elő. Erre megindult a tárgyalás a gazdakörökről általában és részletesen a hitelszövetkezetekről. A tárgyalás rendén az elnök, Tunyogi János és Hollós István szolgáltak szakszerű fölvilágosítással. Az alapos megvitátások után a jelenvoltak kijelentették, hogy a gazdakört már most megalakítják és abba 47 rendes 1 koronás és 3 alapító tag évi 10 koronás hozzájárulással lépett be.

A gazdakör a magyarlapádi körjegyzőséghez tartozó községek birtokosai és kiszagdati köréből alakult oly módon, hogy elnöknek Tunyogi János ev. ref. lelkész választott meg egyhangú lelkesedéssel; minden egyes községből pedig egy-egy alelnök, pénztáros és jegyző, valamint 4—4 választmányi tag; az egész körből pedig 3 tagból álló számvizsgáló-bizottság választott Imreh József földbirtokossal az elén.

Lelkes beszédekkel intették még az egybegyűltekhez Fogarasi Albert Bethlen-főiskolai tanár és Jancsó Sándor nagyenyedi ev. ref. lelkész.

A közhasznú gyűlés lelkes hangulatban oszlott szét és a vendégek Tunyogi János vendégszerető házában megvacsorázták, az estéli órákban meglegedetten tértek haza.

Színház.

Szombaton mint már előre is jeleztük „A mádi zsidó”-t játszották, óriási érdeklődés mellett. Maga a darab nagyon gyenge. Ha valami, úgy csak a darab tendenciája érdemel dicséretet, amely azonban gyenge alakban és formában lesz kifejezésre juttatva. Mindezek dacára az előadás sikerült volt, nem kicsiny érdemére a társulatnak. Első helyen, mint rendesen az igazgatót, Miklósy Gábort érdemli dicséret. Alakítása a mádi zsidó szerepében nagyszerű volt. Révész Helén Évikét játszotta nagyon kedvesen, a töle megszokott elevenességgel és közvetlenséggel. Énekszámait dacára a szégyenletes hangulatlan zongorának, nem kicsiny élvezetet nyújtottak. Inke Rézső mérsékelt igyekezettel és kevés eredménnyel Imre szerepét játszotta. Szerdahelyiről, most is csak azt mondhatjuk, hogy szépen énekel, de játékában semmi élet nincsen, úgy hogy sokszor a legszebb jelenet tönkre megy és élvezhetetlenné válik. Nagy Kálmán mint Kubácek oly eredetiséggel játszotta szerepét, hogy a legelkényeztetebb izlést is kielégítette. Fekete Pál, Suhajda Márton kicsiny szerepét, ha nem is mindig elég kitörő érzéssel, de nem rosszul játszotta.

Vasárnap „A drótos tót” került színre. Miklósy Gábor csak annyiban változott szombatról vasárnapra, hogy szakálla nagyobb és szőke lett, azért megmaradt jótékony zsidónak Pfefferkon Farkas Lipót hagymakereskedő szerepében. Játéka most is eredeti és dicséretre érdemes volt. Nagy Kálmánnak Vojtek drótos tót szerepében még a maszkja sem változott, játéka még kevésbé. Figyelmet érdemelt az előjáték. Fejérvári Etus és Gáspár Etel játszották benne a Zsuzsika és

Jankó szerepét rendkívül kedvesen. Mindenestre több ügyességgel játszotta meg a gyermek Jankó szerepét Gáspár Etel, mint Csajághi Ferenc az üzletvezető Jankót. Aztán játszott Erdélyi Korai, mint Zsuzsika cseléd leány. Révész Helén Miczi szerepét nagy ügyességgel játszotta, kár volt úgy betakarozni avval a köpenyeggel. Fekete Pál Günther bádogos mester eredeti és mulatságos szerepét teljesen tönkre tette, Szerdahelyi, mint Miklós huszár káplár elég jó hangulattal játszott. Kár volt, mint a karácsonyi bethlehemeseknek papiros zsinór-zást ragasztani egyenruhára.

-ch.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Személyi hir.** Biró Kemény Árpád, Alsó-Fehér megye főispánja, folyó hó 18-án székhelyére érkezett.

— **Igazoló választmány.** A vármegyei igazoló választmány megállapította az 1906. évre a legtöbb adót fizető bizottsági tagok jegyzékét. A bizottság, melynek egyes tagjai a nyolcvanas évek óta figyelemmel kísérik a virilis névjegyzék adatainak hullámzását, nagy lehangoltsággal látták, hogy a magyar középbirtokos osztály vármegyénkben, számra és vagyóra nézve, folytonosan hanyatlak.

— **Raphael Oszkár** városi állatorvos szabadságra és katonai kötelezettsége teljesítésére a városból elutazott s december 1-ig távol marad. Teendőiben Török György és Trencsányi Árpád állatorvosok fogják helyettesíteni.

— **A csombordi magyar templom** falai megrokkantak. Nemsokára új templomot kell helyükbe építeni. Az egyház buzgó lelkipástora, Elek Lajos gyűjtő körútra indul nemsokára Alföldünk gazdagabb városába. Az erdélyi magyarság helyzetének ismertetésével, lelkes előadásokkal fogja majd magyar testvéreink támogatását keresni. Nemes misszióját Enyeden kezdi meg a református templomba, jövő vasárnap, szeptember 23-dikán délelőtt. Legyünk ott és hallgassuk meg szavait mindnyájan!

— **Az ideai szőlőtermés** mennyiségre is kielégítőnek ígérkezik, de a minősége határozottan első rangúnak helyezhető kiállításba. A későn érő fajok is, mint a rullandi és rajnai rizling, jól kiérnek a kedvező időjárás folytán.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egylet** Nagyenyed város tanácsának s a Bethlen-kollégium előljáróságának meghívása folytán elhatározta, hogy második vándorgyűlését városunkban tartja meg. A gyűlés idejéül először folyó évi október hava volt megállapítva újabb terminus gyanánt december tüzetett ki, amikor a nevezetes kultur-missziót teljesítő Egyesületet városunk közönsége hagyományos vendégszeretettel fogja fogadni.

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával,

val, saját műhelyében készítettnek. 12 49—105

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás

— **A sorozás.** Az 1906. évi ujonczjutelek sorozása vármegyénkben október hó 18-tól november hó 15-ig tartatik meg. És pedig Balászfalván október hó 18—20, Verespatakon 22—24, Abrudbányán 29, Magyarigenben október 30-tól november 3-ig, Gyulafehérvárott november 5. Nagyenyeden 6—9, Vizaknán 7—10, Alvinczen 12—15, Marosujvárott 12—15 napokon.

— **Gazdaszövetkezeti gyűlés.** A Nagyenyedi Fogyasztási Szövetkezet kezdeményezésére f. hó 16-án Nagyenyed város gyűléstermében bizottsági gyűlés volt br. Bánffy Ferencz nagybirtokos elnöke alatt. A gyűlés az előre hirdetett érdekes tárgysorozat szerint folyt le. Elhatározatott, hogy felhívják a vármegyei Gazdasági Egyesületet, hogy rendezzen házi ipari kiállítást. A gyűlésről jövőre részletes tudósítást fogunk közölni.

— **A Kossuth-asztaltársaság** összejövetele f. hó 16-dikán nagy közönség jelenlétében program szerint folyt le. A műsort éjfélig tartó táncz követte.

— **Nyugtázás és köszönet.** Báró Kemény Árpád főispán ur Ó méltósága a balászfalvi magyar kaszinó által folyó évi augusztus hó 5-én rendezett tánczmulatság belépti jegyét utólagosan 30 koronával váltotta meg, amely összeg a kaszinói pénztárnok által hálás köszönettel nyugtáztatik.

— **Harcászati gyakorlat.** P. Vajna Albert honvéd-kerületi parancsnok f. hó 18-dikán városunkban tartózkodott. Ez alkalommal a honvéd tartalékos legénység jól sikerült harcászati gyakorlatot tartott. A parancsnok elismerését fejezte ki a gyakorlat vezetőségének.

— **Búcsú.** Nevelics Kálmán csendőrfőhadnagy, ki rövid ittléte alatt sok rokonszenvet szerzett kedves egyéniségével, Munkácsra helyeztetvén el, barátaitól f. hó 18-án vett búcsút a Központi vendéglőben rendezett kedélyes vacsorán. A távozót szellemes versben dr. Gerei közjegyzőhelyettes köszöntötte fel.

— **Mocskosok a bérkocsik,** rosszak a bérkocsi elé fogott lovak, rongyosok a kocsiülések! — már rég halljuk ezen panaszt, a mit a bérkocsitulajdonosok persze kutyába sem vesznek. Kérjük a rendőrkapitány urat azt a bizonyos 40 koronás büntetéseket irgalom-kegyelem nélkül alkalmazni; jó lesz az a városi szegényalapnak s jó a közönségnek is.

— **Kocsigyártást** tanulni akaró két tanoncz azonnal elhelyeztetik Szinyérváralján egy jóhírű nagyiparosnál. Jelentkezni a városi főjegyzőnél lehet.

— **Heti műsor.** Csütörtök: Nagy zónaelőadás felhelyarákkal, itt már több mint tiz éve nem adatott remek népszínmű a „Csikós”. Pénteken: A színi évad legnagyobb újdonsága, bérlét szünetben, szelvények nem érvényesek, fényes kiállítással: „Gül-baba”. Gül-baba előadásra jegyek már csütörtökön váltakozó, a mélyen tisztelt bérlők helyei csütörtök délután 2 óráig tartanak fenn. Elő-készületben: „Bánya-Rém” történelmi színmű, Mátyás király korából.

— **Ideggyöngöseség és ingerlékenység** minden erőltetett munkálkodó embernél, mint sok gyermek vérszegénysége dr. Weigl F. (München) szerint nem ritkán a gyarmatkávé mindennapi élvezetétől származik. Kis adagok is, mint a milyeneket a szokásos tejes-kávéban használunk, hátrányosak a szervezetre. Amellett még tekintetbe veendő, hogy éppen az olcsóbb kávéfajok tartalmazzák a legtöbb koffeint; tehát a leg-

károsabb hatásuk is. Továbbá a gyarmatkávénak semmi tápértéke nincsen és a szesz italokhoz hasonlóan csak pillanatnyi ingert okoz, s végül az erők teljes ernyedéséhez vezet. Azért ajánlatos a gyarmatkávé soha sem Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé dús pótlása nélkül inni, mely nevezett káros hatásokat lényegesen csökkenti. Gyermekeknek, szív-, ideg- és gyomorbetegségeknél csakis a tiszta Kathreineret volna szabad inni, mely fűszeres kávéval bir, tápláló és vérképző. Hangsúlyozzuk azonban a bevásárlásnál, a sok értéktelen utánzatok miatt, a „Kathreiner” nevet és csakis zárt eredeti csomagokat fogadjunk el Kneipp páter védjeggyel.

— **Kenyér- és zabszállítás.** A m. kir. kolozsvári VI. honvédkerület parancsnokságához tartozó csapatok kenyér-és zabszállítási tárgyalása a következő napokon tartatnak meg: Nagyszeben, Déva és Erzsébetváros állomásokra nézve, 1906. október hó 5-én délelőtt 9 órakor Nagyszebenben, Marosvásárhely és Besztercze állomásokra nézve 1906. október hó 8-án délelőtt 9 órakor Marosvásárhelyt. Szamosujvár állomásra nézve 1906. október hó 8-án délután 3 órakor Maros-Vásárhelyt. Kolozsvár, Nagyenyed és Dés állomásokra nézve 1906. október hó 10-én délelőtt 9 órakor Kolozsvárt. Brassó, Fogaras, Kézdivásárhely és Csikszereda állomásokra nézve 1906. október hó 15-én délelőtt 9 órakor Brassóban. Részletes tudni-valók a nagyenyedi honvédállomás parancsnokságának irodájában is szerezhetők.

— **A Nap.** A fővárosi zsurnalisztika valóságos szenzációja A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb, legszókimondóbb legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán és Ugron Gábor, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakjai írják. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevevességben új ez az újság. Valósággal zászlóvivője A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és ügy politikai, mint újságírói sikerei óriási tényezővé tették. A Nap hasábjain tükröződik a leghivebben a magyar közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő újság a legolcsóbb is. Egy szám ára 2 krajczár, előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajczár). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.) készséggel küld mutatványszámot.

— **Vonaton** nagyon gyakran megszomjazván az ember a jéghideg sört issza, pedig a melegségben sokkal jobban csillapítja a szomjat az Első Alföldi Cognacgyár r.-t. jég-likőrje.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora hegedű zeneműfolyóirat ma megjelent 319. füzeté a következő értékes zeneműgyűjteményekkel lepte meg előfizetőit: I. Alfredy J. és Gerő Jenőtől, „Adler Gigi” a fővárosban és vidéken egyaránt legnépszerűbb kuplé, II. Miskolczy Kálmán Sándortól, „Tulipán induló” az összes zenekarok legkedveltebb műsordarabja. III. Decker Ferencztől „Szürkületkor” (Le Crepuscule) hangulatos zongora darabjával. Havonta két füzet, negyedéven hat füzet, 3 korona előfizetésért. Egyes füzet és mutatványszám árai korona. Előfizetési a most folyó 27-iki félévre, vala-

mint az előző évnegyedekre. Kimerítő árjegyzéket az eddig megjelent 318 füzetéről ingyen és bérmentve. Legolcsóbb beszerzés forrása az összes tan- és zenéintézetekben használandó hangjegyeknek: a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóvállalat és zeneműkereskedés Budapest VIII., József-körút 20.

— **Az Első Alföldi Cognacgyár** részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11) heti üzleti jelentése:

Mai szeszárak Budapesten:

Nagyban. Kicsinyben.
Finomított szesz adózva 142.50. 147.—
Finomított szesz adózatlan 43.50. 45.—
Nyers szesz adózva 142.— 144.—
Denaturált szesz 38.— 39—40.

Az nyers szesz ára 35—36.50 korona a termelő állomáson átvéve.

Országos ipar és mezőgazdasági kiállítás Pécsen.

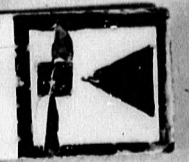
A Dunántul legnagyobb városában, a Mecsek alján elterülő ősi városban, Pécsen, a jövő évben május hó 15-től szeptember hó 15-ig terjedőleg országos ipar és mezőgazdasági kiállítást rendeznek Pécs iparosai, kereskedői és mezőgazdái. A kiállítás fővédnökségét Baranya vármegye legnagyobb birtokosa, Frigyes főherczeg és neje Izabella főherczegasszony vállalták el, a védnökök diszes sorában pedig helyet foglalnak a Baranya vármegyével közelebbi összeköttetésben álló nagynevű főurakon kívül dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz, dr. Darányi Ignác, gróf Apponyi Albert miniszterek és Sztéryny József, Popovics Sándor, dr. Mezössy Béla államtitkárok. A kiállítás 28 hat. hold területen 32,000 m² fedett területtel épül s a 2500 m²-es iparcsarnokon, az 5000 m² gépcsarnokon kívül mezőgazdasági, közlekedésügyi, erdészeti, vadászati, halászati, bányászati és kohászati, közoktatásügyi, borászati, háziipari és néprajzi, időleges kiállítási stb. csarnokokat, valamint az állatkiállításokra 10,000 m² nagyságú istállókat, azonkívül 2 angolmértföld kiterjedésű sport- és tornaversenypályákat, megfelelő tribünökkel foglalt magában. Az állandó kiállításon kívül borkóstoló, három időleges kertészeti, továbbá segéd- és tanoncz-munka-, méhészeti és állatkiállítások, orsz. vajverseny, nemzetközi léghajó-verseny, különféle sportünnepélyek, tornaversenyek, léghajó-főszállások stb. is fognak rendeztetni. Sőt az iparosokra különös jelentőséggel bir az a körülmény, hogy a kiállítás tartama alatt fog megtörténni az első magyar iparos szooor, a Zsolnay Vilmos-szobor leleplezése is és ugyan-csak ez alkalommal leleplezik le a pécsi közönség által a Pécsen elhunyt nagy Napoleon katonáinak emelt emlékoszlopot, melynek ünnepélyén részt vesz a francia kormány is.

A kiállításon részt vehetnek:

1. Kizárólag magyar ipari készítményekkel és terményekkel:

a) a magyar szent korona országában lakó gyárosok, kézműiparosok, kereskedők, őstermelők, valamint háziiparral, kézi- és amatőrmunkákkal foglalkozók;

b) a pécsi kereskedelmi és iparkamara területén alkalmazásban álló iparossegédek, gyári munkások és tanonczok az általuk önállóan készített ipari munkákkal, továbbá a

pécsi közép-, szak- és elemi iskolák növendékei rajzaikkal és egyéb dolgozataikkal;
c) műbeccsel bíró régi ipari készítményekkel azok tulajdonosai;

2. kivételesen külföldi gyárosok, de csakis a magyar szent korona országában élő nem állított munkagépekkel és szerszámokkal.

A kiállítók térdíj fejében fizetnek:

1. Csarnokokban:

a) Szabadon álló területért négyszögméterenként 9 koronát.

b) Fal melletti területért négyszögméterenként 6 koronát.

c) Fali területért négyszögméterenként 4 koronát.

A borászati csarnokban a bor- és szesz italok térdíjmentesek, de minden kiállító köteles a kiállított italneműk minden fajából 5—5 palaczkot és pedig összesen 20 palaczkot (ami 4 fajta italneműnek felel meg) illetve ha csak egy fajta italneműt állít ki, ugy ezen egy fajtaból 20 palaczkot, továbbá 1—1 üresen címkézett palaczkot beküldeni. A kiállított összes italneműk a kiállítás tulajdonába mennek át, viszont azonban a kiállított italneműeknek megfelelő állványokon való elrendezéséről a kiállítás végrehajtó-bizottsága gondoskodik.

2. Szabadban:

a) Fedett területért négyszögméterenként 4 kor.

b) Fedetlen területért (saját pavillon vagy más építmény) négyszögméterenként 2 kor.

A kiállítás a következő csoportokra oszlik:

A) Ipari készítmények. I. Vas- és fémipar. II. Gépgyártás és közlekedési eszközök gyártása, villamosági ipar, hangszeripar, műszerek, tudományos eszközök és tanszerek gyártása. III. Kő-, föld-, agyag-, aszbeszt- és üveg-ipar. IV. Fa- és csontipar. V. Bőr-, sörté-, szőr-, toll-, viaszos-vászon- és rugyantaipar. VI. Fonó- és szövő-ipar. VII. Ruházati ipar. VIII. Papirosipar. IX. Élelmezési és élvezeti cikkek gyártása. X. Vegyszeti ipar. XI. Építő-ipar. XII. Sokszorosító- és műipar.

B) Mezőgazdaság. I. Mezőgazdaság és kertészet. II. Erdészet, vadászat és szénégetés. III. Méhészet, selyem- és haltenyésztés. IV. Halászat. V. Bányászat és kohászat.

C) Háziipar, női kézimunka és amatőr munkák.

D) Állattenyésztés.

E) Borászat.

Az ipar- és háziipar-csoportba tartozó készítmények bejelentési határideje 1906. évi október hó 1-je, a mezőgazdasági csoportba tartozó terményeké pedig 1906. évi december hó 1-je.

A kiállító a bejelentési ívet a végrehajtó-bizottságnak 2 példányban köteles beküldeni. A bizottság a bejelentés elfogadásáról a záradékkal ellátott bejelentési-iv második példányának visszaküldésével értesíti a kiállítót.

A bejelentési határidőn túl érkező bejelentések után 50%-kal magasabb térdíj fizetendő.

Kivánatos, hogy csakis gyakorlati értékű, piacképes és napiszükségletet képező tárgyak állíttassanak ki, kivételnek a női kézimunkák és amatőrök tárgyai, valamint a műbeccsel bíró régi ipari készítmények.

Mindennemű felvilágosításokkal, részletes programmal, tervrajzokkal, bejelentő-ívekkel stb. levelező-lapon való egyszerű megkeresésre készségesen és azonnal szolgál a „Kiállítási iroda Pécs”.

Közgazdaság.

A „Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet” alapszabálya.

V.

A tagok felvétele.

8. §. A szövetkezet tagja lehet minden a területén vagyis Nagyenyed városában és vidékén lakó egyén, vagy jogi személy, a ki az alakulás előtt kibocsátott aláírási íven sajátkezűleg legalább egy üzletrészt jegyzett, avagy a megalakulás után belépési szándékát az igazgatóságnál írásban bejelentette, az alap- és üzletszabályok betartására magát kötelezte, a megállapított két (2) korona belépési díjat lefizette és az igazgatóság által, mint tag elfogadott.

Az igazgatóság a felvétel tárgyában a 24. §. d. pontja értelmében titkos szavazással határoz, határozatát indokolni nem köteles, ez ellen azonban 15 nap alatt a közgyűléshez lehet felelkezni, mely végérvényesen dönt.

A felvétel alkalmával a tagnak az alap- és üzletszabályok egy-egy példányát, valamint a tagsági és bevásárlási igazolvány 60 fillér díj lefizetése mellett kiadatik.

A tagokat a szövetkezet igazgatósága törzskönyvben tartja nyilván. A névjegyzéket az üzlethelyiségben bárki megtekintheti.

Az üzletrészek számát a tagok belépési díj fizetése nélkül bárkikor felemelhetik.

9. §. Nyilvános becselenséggel bélyegzett egyének, továbbá olyanok, kik közvetlen vagy közvetve uszorás üzleteket folytatnak, vagyonuk vagy keresetük fölött szabad rendelkezéssel nem bírnak, valamint azok, kik a szövetkezethez hasonló üzletet vezetnek, vagy közvetítenek, nem lehetnek a szövetkezet tagjai.

VI.

A tagság megszűnése.

10. §. A tagság megszűnik:
a) elhalálozás, b) elköltözés, c) önkéntes kilépés, d) ha kiválását a tag magán hitelezője követeli s e) kizárás által.

A tagságnak bármilyen címen való megszűnése a szövetkezeti tagok törzskönyvében feljegyzendő.

11. §. A szövetkezetből kivált tagok és örököseik a szövetkezet hitelezői irányában mindazon kötelezettségeikért, melyek az éppen említett törzskönyvi feljegyzés időpontjáig keletkeztek, csakis lekötött üzletrészek kétszeres értékének erejéig egy éven át felelősek. E tekintetben a kereskedelmi törvény 236. és 254. §-ai irányadók. (Folytatás.)

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv. társ.

A házilasszony gondolkodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és oltó, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjeggyel.

Sz. 1144—1906.

Árlejtesési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetben 1907. évi január hó 1-től 1907. évi december hó végéig szükségrendő mintegy 180 métermázsa **marhahus**, 7 métermázsa **borjúhús**, és 25—30 métermázsa **juhús szállításának** biztosítása végett **1906. évi október hó 19-ik** napján délelőtt 10 órakor az intézet hiv. helyiségében nyilvános árlejtes fog tartatni.

Felhívotnak árlejtezni kívánók, hogy szabályszerűen bélyegzett és a vállalati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat, melyben az ajánlati egységi árak számokkal és betűkkel kiirandók s az is kitüntetendő, hogy ajánlattevő a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti, a fent kitett határidőig hozzám nyújtásuk be.

Az árlejtesési feltételeknek meg nem felelő, vagy más irányban szabálytalan, továbbá az elkésve érkezett, végül a pót- vagy utóajánlat nem fog figyelembe vétetni.

Az ajánlat borítéka „Husszállítási ajánlat” felirással látandó el.

Végül megjegyeztetik, hogy csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek változás alá nem eső határozott egységárakkal tételnek.

Kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Nagyenyeden, 1906. szeptember 14.

Ludányi,

204 1—1

ellenőr, az igazgató helyett.

Serdülő leányok

sokszor vannak ráutalva egy erősítő szerre, hogy a természetet támogassák és hogy fejlődésüknek sokféle nehézségeit legyőzhessék. A Scott-féle Emulsió, mely alphosphorsavas mész és nátron hozzáadásával a gyógyszerkamájából készül, mindenkor a legkínzóbb és legmegbízhatóbb erősítő szernek bizonyul. Kizárólag a legjobb anyagokból gyártják és a sajátosság Scott-féle eljárás következtében oly jó ízű és könnyen emészthetővé válik, hogy a legcsekélyebb emésztési zavarokat sem okozza, sőt ellenkezőleg rendezi az emésztést és gerjeszti az étvágyat. A Scott-féle Emulsió ennélfogva sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és **75 fillér levélbélyeg** beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál: 208 1—

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerháza”

Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

≡ Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér. ≡

Kapható minden gyógyszerházaiban.

1906 évi 3929 szám.

Haszonbérleti hirdetmény vendéglőre.

Az alólirott m. kir. főbányahivatal kezelésében álló marosújvári **kincstári nagyvendéglő**, melynek tartozékait képezik: a kényelmes vendéglői lakás, kávéház, téli zárt és nyári nyitott étterem, öt vendégszoba, továbbá egyéb mellékhelyiségek **1907. évi január hó 1-től kezdődő öt (5) év tartamára** leendő haszonbérbeadása céljából **1906. évi október hó 16-án** d. e. 10 órakor, a főbányahivatal tanácskozó termében zárt írásbeli ajánlattal összekötött versenytárgyalás fog tartatni.

Az 1 koronás bélyeggel felszerelt

zárt írásbeli ajánlatoknak tartalmazniok kell: számokkal és betűkkel a megajánlott évi bérlet összegeit, továbbá a megajánlott összeg 10%-át készpénzben, avgy óvadékképes értékpapirokban, nemkülönben annak kijelentését, hogy versenyző az árverési és szerződési feltételeket ismeri és annak magát aláveti. Az így felszerelt ajánlatok a fentebb jelzett időpontig „ajánlat a kincstári vendéglő bérletére” felírással a főbányahivatal főnökéhez nyújtandók be.

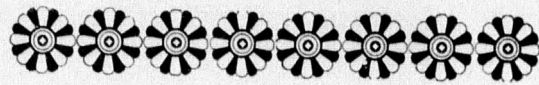
A versenytárgyalási és szerződési feltételek a marosújvári m. kir. főbányahivatalnál a rendes hivatalos órák alatt a versenytárgyalást megelőzőleg megtekinthetők. Megjegyeztetik, hogy a bérbeadandó vendéglő és tartozékai csakis

vendéglői ezélokra használhatók és csakis oly versenyzőnek adatik bérbe, a ki abban az üzletet személyesen kezeli és a ki a vendéglő összes helyiségeit a mai kor igényeinek megfelelőleg bebutorozza és felszereli.

A versenytárgyalás eredményének elvagy el nem fogadása, valamint a versenyzők közötti szabad választás joga felsőbb jóváhagyásnak tartatik fenn.

Marosújvár, 1906. évi szeptember 15.

M. kir. főbányahivatal.

BALLA BÉLA

első rangú előnyösen ismert friss hús- és finom hentesárúkülönlegességek üzletében zsirszalonna nagyban és kicsinyben található.

HÚSÁRAK:

Marhahús 1 klg. 1.28, 1.36, 1.44 fill.

Borjuhús „ 1.12, 1.36, 1.44 fill.

Sertéshús „ 1.36, 1.60 fill.

Juhhús „ 96 fillér.

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGÁLÁS.

8 75-105

11664. sz. 1906.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-Mihály

ORSZÁGOS VÁSÁR

folyó évi szeptember hó 27-től bezárólag október hó 1-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szeptember 27-től, csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1906. évi augusztus hó 30-án.

A városi főkapitányságtól:

BANDL REZSŐ, főkapitány.

Nagyenyedi
Könyvnyomda
és Papíráru gyár részv.-társaság
Nagyenyed.

Dobozárugyár. Könyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlitott dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstacsomagcímkeket, pecsétjegyeket, címkeket, ragjelzőkeket, porkapszulákat, papírzacskókat, kötőzópapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó árban, szép és izléses kiállításban.

Az ország legnagyobb barackfőzése.

Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár
— KECSKEMETEN. —

Legfinomabb italkülönlegességei:

Baraczk Baraczk Baraczk
pálinka. cognac. érme.

Tulipán-likör. Tulipán-cognac.

Radikal alixir.

Kecskeméti gyomorkeserű.
Kecskeméti 48-as likör.
Kecskeméti menyecske likör.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA

Főzdéi állandóan üzemben.

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Elsőrang u

Gramofonok, Fonográfok,
Czimbalmok, Hegedűk,

Forgatható és önműködő Hangszerek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

— Budapest, VI., Andrassy-út 17. —

Hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár P-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6%, % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Botátot 4% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 73—104

NAGY JENŐ

szájpád nélküli műfog-spezialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpádnélküli természetűen szilárdan álló fogakat
16 koronáért. 70—104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 40—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.